MUSTAFA ÇİFTCİ (d. 1977)

Öykü ve roman yazarı

Nilüfer İLHAN*

Anahtar Kelimeler: Yazar, İletişimci, Kamu personeli

Yozgat'ta doğdu. İlk, orta ve lise öğrenimini Yozgat'ta tamamlar. 1999 yılında Gazi Üniversitesi İletişim Fakültesi'nden mezun olur. 2000-2001 yılları arası Güney Afrika Cumhuriyeti'nde bulunur. Dönüşünde İngilizce okutmanlık, metin yazarlığı, radyo ve TV programcılığı yapar. 2014-2017 yılları arasında Yozgat Valiliği'nde memur olarak çalışır. 2017 yılında emekli olur. Evli ve iki çocuk babasıdır.

İlk öyküsü "Lacivert Adam ve Babası", Sivas'ta yayımlanan *Aşkar* dergisinde 2007 yılında çıkar. Daha sonra yazdığı öyküler; *Taş Mektep*, *Kün Edebiyat*, *Dergâh*, *Çâre*, *Cins*, *Lacivert*, *Muhit*, *Nihayet*, *Olağan Hikâye*, *Post Öykü*, *Tanpınar Zamanı*, *Türk Dili* ve *Türk Edebiyatı* gibi dergilerde yayımlanır. Öykü kitapları şunlardır: *Adem'in Kekliği ve Chopin* (2012), *Bozkır'da Altmışaltı* (2014), *Ah Mercimeğim* (2017) ve *Ağlaya Ağlaya Öldük Anam Bacım* (2021). Öykülerinde başta Yozgat olmak üzere Ankara ve çevre illerde yaşayan, kendi hâlinde olan insanların yaşamlarını söz konusu eder. Arkadaşlık, yoksulluk, gurbet, baba-oğul ilişkisi, sevgi, aşk ve evlilik gibi temalara yer verir. Ailede babanın hem otoriter hem de fedakârlığının altını çizerken kadınların sabırlı ve şefkatli oluşuna dikkat çeker. Yozgat'ta ataerkil aile yapısının ve geleneğin hâlâ varlığını sürdürdüğünü göz önüne getirir. Aile büyüklerine gösterilen saygıyı, evlilik konusunda çoğu zaman çocukların değil ebeveynlerin görüşlerinin alınmasını, çocuklara aile büyüklerinin isminin verilmesini ortaya koyar: Geleneksel yaşamın izlerini taşıyan bebeğe isim verme, çocuğun yetiştirilmesi, evliliğin aşamaları, düğünler, oyunlar, festivaller, cenaze işlemleri gibi doğumdan ölüme kadar halkın yaşamını eserlerine yansıtır. *"Geleneği aktarmak büyük bir sorumluluk, ben bu sorumluluğun altında ezilirim"* dese de doğup büyüdüğü kültürü öykülerine taşır.

Çoğunlukla birinci tekil anlatıcının kullanıldığı öykülerde, çocuklar da âşık ergen gençler olarak sunulur. Kendi anıları ve tanık olduğu olaylardan hareketle öykülerini kurgular. Öykülerini masa başında değil insan ilişkilerinin canlılığını gösterdiği kamuya açık mekânları gözlemlemesinden hareketle yazdığını belirtir. Karakterlerini tüccar, veteriner, işçi, usta, memur, öğretim üyesi, eczacı ve marangoz gibi meslek gruplarından seçer. Erkek karakterlerin çalıştığı kadınların ise ev işi, yemek ve çocuk bakımı gibi işler ile meşgul olduğu görülür. Sade, akıcı ve yöresel ağız özelliklerinin görüldüğü bir dil kullanır. Hüzünle iç içe geçen mizahi bir tutumu benimser. Öykülerini, çarpıcı ve şaşırtıcı bir son yerine bellekte duygusal bir iz bırakan sonla bitirir.

Öykülerinin yanı sıra *Kiraz Çiçeği Kolonyası* (2025) adlı romanı da bulunmaktadır. Romanda Yozgat'ta/ Bozkırda edebiyata ve okumaya düşkün olan yoksul bir lise öğrencisinin yazar olma hayali kurmasını ve döktüğü kolonya ile okulun en güzel kokan çocuğu olarak tanınmasını anlatır.

Tanıl Bora ile birlikte *Yengeler Cumhuriyeti* (2017) ve *Enişte Risalesi* (2019) isimli derleme kitaplarını çıkarır; denemelerini de *Kalfa Uykusu* (2021) ismiyle yayımlar.

Ödülleri de bulunan Çiftci, *Bozkırda Altmışaltı* öykü kitabıyla Türkiye Yazarlar Birliği tarafından 2014 Yılının En İyi Hikâye Kitabı ve 2016 yılında da Necip Fazıl Ödülleri kapsamında "İlk Eserler Ödülü" almıştır.

2020 yılında Mustafa Çiftci'nin öykülerinden uyarlanan "Gönül Dağı" isimli bir dizi çekilir ve 17 Ekim 2020 tarihinde TRT 1'de yayımlanmaya başlar. Bir söyleşisinde *"Gönül Dağı'nın, taşraya bakan ama hor bakmayan, taşrayı tanımlayan değil anlamaya çalışan bir bakışı olsun istedik"* diyerek edebî duyarlılığını görsel anlatımla birleştirir.

Kaynakça

ÖZASLAN, A. (2024). Mustafa Çiftci'nin Hikâyelerinde Toplumsal Cinsiyetin Sosyo-Linguistik Göstergeleri. *Kare International Journal of Comparative Literature*, (17), 24-34.

ÖZTOPRAK, B. (2022). Mustafa Çiftci'nin Öykülerinde Kültürel Unsurlar. *Çankırı Karatekin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitü Dergisi*, *13*(1), 89-119.

ÖZTÜRK, S. (2024, Yaz). Edebiyat Öykü Dergilerinde Mustafa Çiftci. *Çare Dergisi Mustafa Çiftci Özel Sayısı*, (21), 64.

SAKALLI, F. (2017, Güz). Mustafa Çiftci'nin Öykülerinde Baba Figürü. *Gazi Türkiyat*, (21), 19-29.

URL-1: https://www.dunyabizim.com/soylesi/mustafa-ciftci-ben-kutuphanelere-degil-pazar-yerlerine-talibim-h25398.html

URL-2: https://www.insaniyet.net/yazar-mustafa-ciftci-ask-yoksulluktan-daha-kavidir/

* Prof. Dr., Yozgat Bozok Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, nilufer.ilhan@yobu.edu.tr, ORCID: 0000-0001-6343-2220